

Onderstaande levensbeschrijving komt uit het boek: 'Zonen en dochters met een missie - Een boek over missionarissen uit Boekel en Venhorst', door Jan Meulemeesters c.s. (100 pagina's A4)
Uitgave: 2002, Heemkundekring & Missiecomité Boekel-Venhorst.

Geen moment spijt gehad

Harry Penninx werkt sinds 1959 in Zuid-Afrika, als pastoor in verschillende parochies. Harry werd geboren op 1 november 1931 in Boekel als zoon van Henricus Penninx uit Gemert (1898-1967) en Wilhelmina van der Wijst uit Erp (1902-1961).

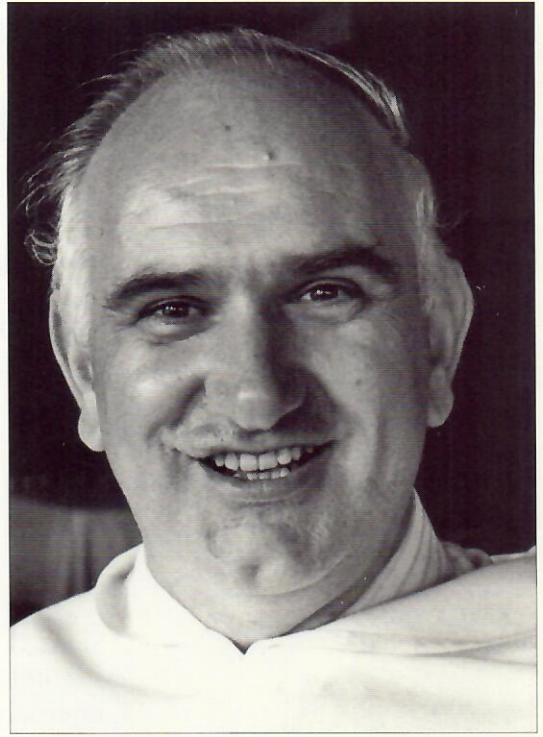
Na de lagere school bezocht hij de Latijnse School in Gemert. In 1951 ging hij naar de Dominicanen in Huissen en trad daar in 1952 in. Hij studeerde filosofie in Zwolle en theologie op het Albertinum in Nijmegen. Op 25 juli 1958 werd hij priester gewijd. Op paaszondag 1959 benoemde zijn provinciaal hem voor de missie in Zuid-Afrika.

Hij vertelt daarover: "Vergeet je zonnebril niet, en boordenknoopjes voor je priesterboord, want die zijn daar niet te krijgen', kreeg ik als enige raad van een ex-missionaris mee. Na een paar maanden Engeland om het Engels beter te leren, kwam ik na een zeezieke reis met het stoomschip 'Arendskerk' daags voor Kerstmis in Kaapstad aan. Na een half jaar Lesotho om de taal Sesotho te leren, heb ik zo'n drie jaar gewerkt in de uitgestrekte plattelandsparochie Viljoenskroon. Daar maakte ik heel confronterend meteen kennis met Zuid-Afrika: ik mocht niet wonen in de zwarte wijk waar ik goeddeels werkte. De jaren van apartheid hebben ons natuurlijk zwaar op de maag gelegen, ons werk veel bemoeilijkt, vooral door beperkingen, de tegenwerking, verdachtmaking en

zelfs bespionering van ons werk onder de zwarte bevolking (90-95%). Bedreigingen en levensgevaarlijke situaties zijn iets om nooit te vergeten, maar de opoffering en doorzetting zijn niet vergeefs geweest. Gelukkig dat we de ommekeer en de vreedzame overgang hebben mogen meemaken. Niet dat alles in een keer is opgelost. Waarschijnlijk gaan daar generaties overheen." Van het platteland verhuist hij naar de stad, en werkt elf jaar in Sasolburg. "Deze stad werd in de vijftiger jaren gesticht om olie uit steenkool te winnen met als bijproducten kunstmest en plastic. De parochie groeide daardoor heel sterk. Daarom heb ik 1969-1970 een zaal aan de kerk laten bouwen, die met de kerk een geheel kan vormen bij speciale vieringen of grote feesten. Vanwege de internationale bevolking van de

stad heb ik voorgesteld de zaal Nia Domo te noemen, en dat is aanvaard."

Zijn langste tijd zit hij in Kroonstad, tweeëntwintig jaar. In 1980 schrijft hij: "In de parochie gaat het prima. De kerk is altijd vol. We hebben zoveel groepen en organisaties en bijeenkomsten en lezingen en trainingen, dat je dikwijls niet weet waar te beginnen. Met Pasen worden ongeveer vijftig volwassenen gedoopt." In 1991: "Vandaag krijg ik het nationaal comité van de vrouwen voor twee dagen; zoals je weet ben ik nationale aalmoezenier geworden." Hij vraagt en krijgt twee kleine klokken van Petit en Fritsen. In 2001 schrijft hij: "Onze parochie rond de kathedraal van Kroonstad - ik sta daar sinds 1978 - is echt een gemeenschap van blanken, zwarten en kleurlingen met een gemengde parochieraad."

Pater Harry Penninx in 1983

Niet overall loopt de integratie zo vlekkeloos als daar. Meestal is die integratie een geleidelijk proces. Een enorm probleem zijn in Zuid-Afrika de vier miljoen aids-patiënten. Er hangt een groot taboe rond de ziekte. Patiënten worden verborgen gehouden of thuis weggestuurd, wat hun verzorging niet ten goede komt. Er wordt hard gewerkt aan het doorbreken van dat taboe. Daarnaast is de werkloosheid onder de zwarten zeer hoog: 60%, met grote criminaliteit als gevolg. Ook het druggebruik ligt hoog en er is veel corruptie. De regering moet met voortvarendheid de herverdeling van het land aanpakken. Ook de zwarten moeten hun deel krijgen. Tegelijk moet er voor de zwarten beroepsopleiding op landbouwscholen gecreëerd worden. Dus opleiding en werk."

Hij is tevreden over de ker-

kelijke vooruitgang: "Bischop Van Velzen is indertijd begonnen met - vooral zwarte - diakens. Hij regelde meteen dat een diaken niet in zijn eentje voor een parochie zou staan, maar altijd met een team, waarin ze elkaar kunnen helpen en corrigeren. Een regeling die uitstekend is gebleken. We hebben geen diakenopleiding. Wel maken we veel werk van hun permanente theologische vorming.

Een ander voorbeeld: in Kroonstad hebben we ongeveer vijfenveertig 'small communities', huisgemeentes, die in huiskamers bijeen komen: samen bijbel lezen, ook bijvoorbeeld avondwakes houden rond een dode in hun midden. Zij begraven hun doden altijd op zaterdag. Elke zaterdag hebben we dan ook zes of acht begrafenissen, met vieringen in de kerk, maar ook wel aan huis. Daarbij

gaan de diakens vaak voor." Over de jeugd: "Een op de vijf jongeren schijnt besmet te zijn met het aids-virus. Elke week zijn er in de parochie vier-vijf begrafenissen van jongeren tussen de twintig en vijfendertig jaar. Toch is de hoop gevestigd op de jeugd. We mogen trots zijn dat ook na de politieke ommekeer zoveel jongeren bij de kerk betrokken zijn en blijven. Gelukkig groeit ook het aantal priesterroepingen, en ook gestadig de hoop dat alles wat we in al die jaren met de mensen hebben mogen opbouwen, stand zal houden, verder uitgroeien en tot volle wasdom komen. Ik heb geen moment spijt gehad benoemd te zijn als missionaris in Zuid-Afrika en daar te hebben mogen werken."

Op 8 juni 2025 is in Boekel een monument onthuld voor de Boekelse missionarissen. Tijdens de voorbereidingen voor het realiseren van dit monument is geprobeerd de levensverhalen van deze missionarissen zoveel mogelijk (verder) vast te leggen.

Hieronder een aanvulling op bovenstaande levensbeschrijving, geschreven door Jan & Riky Meulemeesters, in mei 2025.

In gesprek met de 93-jarige oud-missionaris Harry Penninx

Als alles goed gaat, onthult oud-missionaris Harry Penninx, samen met drie andere oud-missionarissen, op 8 juni, Pinksteren, in Boekel het missiemonument, en zal de mis eraan voorafgaand concelebreren.

Over het monument zegt hij: “Ik zie het monument in Boekel voor de tenminste 44 missionarissen, als dank voor wat we gedaan hebben, én als aansporing voor de jeugd om iets soortgelijks te doen”.

Harry beschrijft zijn leven als iets vanzelfsprekends, iets natuurlijks. “Thuis hadden we een boerderij, dus als kind werkten we keihard mee. Met klasgenoten Cor Peters en Jan van Doren gingen we naar de Latijnse school in Gemert, als begin van de priesteropleiding. Een oom en een neef waren Dominicaan, dus werd ik ook lid van die orde.” Maar waarom Zuid-Afrika? “Ik weet het nog goed. Op paaszondag riep de overste me. ‘We hadden gedacht: Zuid-Afrika. Je hoeft er niet meer over na te denken, dat hebben wij al gedaan. Vanmiddag krijg je vrij om het je ouders te vertellen.’” Harry werd naar Oxford gestuurd om zijn Engels te verbeteren. En op St.-Nicolaasdag 1959 naar Amsterdam; in 3 weken met vrachtschip de ‘Arendskerk’ naar Kaapstad. “Van IJmuiden tot Las Palmas was ik zeeziek. Op bed met slappe thee. Zo kwam ik in de apartheid terecht. Blank, Indiërs, Chinezen en de tien stammen apart. Je kon niet in je eigen parochie wonen, werd tegengewerkt, bespioneerd.” Trots laat hij foto’s zien van de vier kerken, die hij in Zuid-Afrika bouwde. “In Kroonstad kwam de grootste: voor 1000 mensen. Elke zondag vol. Plus een gemeenschapshuis, Nia Domo geheten, hetzelfde als in Boekel.” In 1992-93 kwam Nelson Mandela aan de macht. “Ik heb hem nog de hand geschud. Knap zoals hij de overgang vreedzaam hield. Sommigen gingen er op vooruit. Maar de stammentegenstellingen bleven. Vooral Zoeloes tegen Xhosa’s. Negen stamtalen werden zelfs officieel. Als je een paspoort wilde, vroegen ze: in welke taal?”

De armoede bleef groot. “Ik ben een keer aangevallen door een man met een schroevendraaier, die geld wilde. Ik werd verwond, maar kon op tijd de deur

dictgootien. Rijken wonen achter prikkeldraad en hoge omheiningen; in feite in zelfgebouwde gevangenissen.”

In 2008 kwam Harry terug. In 2013 werd hij twee termijnen van drie jaar rector, prior van de Dominicanen in Berg en Dal. Nu leeft hij nog met acht Dominicanen in een seniorenflat in Nijmegen.

Je ziet er nog gezond uit. “In 1992 kreeg ik zes omleidingen om mijn hart na een mislukte dottering. Daarna nog tweemaal omleidingen. In 2006 werd ik geopereerd aan een aneurysma. In 2012 vonden twee oude dames me bij het hondje uitlaten op straat. Ze belden meteen 112. In het Radboud-ziekenhuis werd ik eerst in coma gehouden.”

Met vaste hand schenkt hij koffie in. “Zijn jullie met de fiets? Goed, hoor. Goede reis.”

Met oud-missionaris Harry Penninx in gesprek: rustig, vriendelijk en natuurlijk.